NVE
Norges vassdrags- og energidirektorat

Knut Torstein Nordhasli

Vår dato: 26.10.2026
Vår ref.: 202619072-8 Oppgis ved henvendelse
Deres ref.:

Saksbehandler: Eivind Wolden
E-post: eiwo@nve.no

Vedtak - godkjenning av detaljplan for Tveiteråni kraftverk i Bykle kommune, Agder

Vi viser til deres søknad sendt NVE den 04.09.2026 om godkjenning av detaljplan for miljø og landskap for Tveiteråni kraftverk.

Vedtak

NVE godkjenner fremlagte detaljplan for miljø og landskap av 04.09.2026 og tilhørende endringer beskrevet i brev av 15.10.2026 for bygging av Tveiteråni kraftverk i Tveiteråni, Bykle kommune.

Godkjenningen av detaljplan for miljø og landskap gis på følgende vilkår:

- Dere skal orientere oss om dato for oppstart av anleggsarbeidet senest 7 dager før planlagt start. Vi skal også orienteres ved viktige eller kritiske faser i anleggsarbeidet.
- Dere skal sende dokumentasjon til NVE som viser at anleggsarbeidet er satt i gang innen byggefristens (**08.12.2026**) utløp. Dokumentasjonen skal sendes til NVE innen 20.12.2026, og beskrive anleggsarbeidene som er gjennomført. Det skal legges ved bilder som dokumenterer dette.
- Dere skal etablere dialog med villreinnemda for Setesdalsområdet for å avklare hvilke hensyn og avbøtende tiltak som må gjennomføres mtp. på villrein under arbeidene. Skriftlig dokumentasjon på at dialogen er opprettet skal sendes til NVE.
- Det skal settes opp opplysningsskilt. Skiltene skal tilfredsstille våre krav til informasjon for allmennheten.
- Det skal utarbeides en sluttrapport for miljø og landskap som sendes NVE innen ett år etter idriftsettelse. Rapporten skal dokumentere at anlegget er bygget i samsvar med konsesjon, godkjent detaljplan og forutsetninger/ endringer som er godkjent i løpet av byggeprosessen. Link til mal.
- Senest 1 måned etter idriftsettelse av kraftverket skal dere sende inn melding om dette til oss på skjema som ligger på vår hjemmeside (https://www.nve.no/om-nve/skjema-og-rapporteringsordninger/).

Detaljplan for miljø og landskap må være i samsvar med vilkår og forutsetninger som fremgår av konsesjonen med notatet *«Bakgrunn for vedtak»* KSK-notat nr. 88/2016 av 08.12.2016. NVE kan kreve ytterligere detaljering for alle deler av tiltaket. Slike planer skal godkjennes av oss før arbeidet settes i gang.

Godkjenningen har hjemmel i konsesjonen datert 08.12.2016 post nr. 4.

Tilsyn

NVE vil følge opp anlegget med inspeksjon.

Anlegget er både for planlegging, bygging og senere drift underlagt bestemmelser om internkontroll etter forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen (FOR 2011-10-28 nr. 1058 IK-vassdrag). Ved tilsyn på anlegget vil NVE kontrollere at internkontroll etter denne forskrift er etablert.

Vår behandling av søknaden

Clemens Kraft AS fikk den 08.12.2016 tillatelse til å bygge Tveiteråni kraftverk i Bykle kommune, med byggefrist 08.12.2021. NVE ga forlenget byggefrist til **08.12.2026** i vedtak av 15.12.2022. Konsesjonen har i ettertid hatt flere eierskifter. Dagens konsesjonærer er grunneierne, representert ved Knut Torstein Nordhasli.

NVE fikk tilsendt detaljplanen for miljø og landskap for Tveiteråni kraftverk den 04.09.2026. Detaljplanen er utarbeidet av Småkraftkonsult på vegne av grunneierne.

NVE befarte området den 12.10.2026 sammen med grunneiere, samt representanter og politikere fra Bykle kommune.

Detaljplanen

Kraftverket vil utnytte ett fall på 170,5 meter mellom inntaket på kote 801 og kraftstasjonen på kote 635,9. Lengden på nedgravd rørgate blir ca. 1660 meter. Kraftverket er planlagt med en installert effekt på 1,9 MW og en årlig middelproduksjon på om lag 4,1 GWh. Største slukeevne er 1,36 m^3/s, og det er krav om minstevannføring på 30 l/s hele året. Nedbørsfeltet utgjør ca. 13,2 km^2.

Høring

Detaljplanen ble sendt på høring den 08.09.2026 til Bykle kommune, Agder fylkeskommune, Statsforvalteren i Agder, Statens vegvesen og Villreinutvalget for Setesdal Austhei. Høringsfristen ble satt til 29.09.2026. Statsforvalteren i Agder fikk utsatt høringsfrist til 07.10.2026.

Høringsuttalelsene har vært forelagt konsesjonær for kommentar, og er gjengitt i kursiv. I det følgende oppsummerer vi mottatte høringsuttalelser. Uttalelsene i sin helhet er tilgjengelig via offentlig postjournal, og på NVEs nettsider[1].

[1] NVE.no – Tveiteråni kraftverk

Bykle kommune

1. Kommunen er opptatt av at landskapet blir tilbakeført og istandsatt etter inngrepet. De påpeker viktigheten av at tilbakelagte toppmasser er rufsete og delvis steinlagt, slik at rørgatetraséen ikke blir en adkomstvei for terrengkjøretøy. De ønsker at det settes krav om istandsetting av massedeponiet for å sikre naturlig revegetering. Videre er de positive til detaljplanens beskrivelse av hvordan rørgatetraséen skal anlegges i myrområder.

2. Kommunen har orientert grunneiere om eventuelle utfordringer knyttet til den kommunale Stavenesvegen, som er vinterstengt. De er også positive til at permanent adkomstvei til kraftstasjonen blir lagt fint i terrenget med oppmuret sideterreng. Konsesjonær bes vurdere om at kraftstasjonen skal ha torvtak for å gli bedre inn i omgivelsene.

3. Kommunen understreker viktigheten av å ta hensyn til fugleliv og hjortevilt i tidsrommet mellom 1. april og 31. august. De oppfordrer konsesjonær til å samarbeide godt med andre berørte interesser, blant annet jegere og bønder med beitedyr i området, gjennom anleggsperioden.

Konsesjonærs kommentar:

1. Traseen tilbakeføres med stedegne masser og en naturlig, ujevn overflate. Deponi tilbakeføres med stedegne masser for naturlig revegetering.

2. Tiltakshaver vil avklare Stavenesveiens og bruas egnethet for planlagt anleggstransport med kommunen og grunneier. Tiltakshaver vil videreføre den planlagte terrengtilpasningen og vurdere torvtak som del av kraftstasjonens endelige utforming.

3. Tiltakshaver er positiv til å skjerme den sårbare perioden og vil i den utstrekning det er mulig legge støyende og særlig forstyrrende arbeider utenfor angitt periode. Tiltakshaver vil etablere kontakt med berørte brukere før anleggsstart og avtale rutiner for informasjon og koordinering gjennom anleggsperioden.

Agder fylkeskommune

1. Vannmiljø: Tiltakene skal skje i en bekk som er del av 021-1188-R Otra - Hartevatn til Sarvsfossen bekkefelt. Det er ikke registrert data om vannmiljø i tiltaksområdet, men det antas å være ørret i vassdraget og amfibier i myrområdene. Ettersom rørgata skal krysse bekker, er dette søknadspliktig til fylkeskommunen.

2. Villrein: Tiltaket ligger innenfor villreinens leveområde, og det er registrert GPS-merket villrein i området. Fylkeskommunen mener hensynet til villrein bør utdypes i detaljplanen, og anbefaler at det tas særlig hensyn til villrein under anleggsarbeidet. Fylkeskommunen mener NVE bør ilegge vilkår om at det i anleggsfasen må tas hensyn til villrein som observeres i området.

3. Friluftsliv: Registrert tursti blir ikke direkte berørt, men en uregistrert sti krysser rørgatetraséen. Fylkeskommunen anbefaler å begrense terrenginngrep, særlig antall og utstrekning av skjæringer, og at det legges vekt på god istandsetting.

Konsesjonærs kommentar:

1. Tiltakshaver vil søke fylkeskommunen om nødvendige tillatelser for bekkekryssingene. Gjennomføring og avbøtende tiltak vil beskrives.

2. Tiltakshaver vil etablere dialog med villreinforvaltningen for å utarbeide gode rutiner for observasjoner og nødvendige tilpasninger av arbeidet.

3. Tiltakshaver vil begrenses skjæringen så langt som praktisk mulig. Berørte arealer vil tilbakeføres med vekt på naturlig terrengtilpasning.

Statsforvalteren i Agder

1. Villrein: Tiltaket ligger innenfor leveområdet for villrein i Setesdal Austhei. Statsforvalteren viser til ny kunnskap og nasjonale føringer siden konsesjonen ble gitt i 2016, og mener detaljplanen i større grad bør beskrive hensynet til villrein og aktuelle avbøtende tiltak. Statsforvalteren mener at tiltakshaver bør unngå å beslaglegge mer areal enn strengt nødvendig. Statsforvalteren ber NVE sette vilkår om at konsesjonær etablerer dialog med villreinforvaltningen. Samlet sett vurderes Statsforvalteren konfliktpotensialet med villrein som lite, dersom disse momentene ivaretas.

2. Vassdrag og kantvegetasjon: Statsforvalteren viser til at fjerning av kantvegetasjon kan kreve dispensasjon etter vannressursloven § 11. Det minnes også om at tiltak i vassdrag kan være søknadspliktige etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.

Konsesjonærs kommentar:

1. Tiltakshaver vil etablere dialog med villreinforvaltningen for å utarbeide gode rutiner for observasjoner og nødvendige tilpasninger av arbeidet. Tiltakshaver bekrefter at planen er utarbeidet med sikte på minst mulig arealbeslag. Stedegne masser planlegges lagt til side for bruk ved tilbakeføring og tilrettelegging for naturlig revegetering.

2. Tiltakshaver vil begrense inngrep i kantsonen og avklare eventuelt dispensasjonsbehov med Statsforvalteren. Nødvendige søknader for vassdragstiltak sendes fylkeskommunen.

Statens vegvesen

Vegvesenet påpeker at det må søkes om tillatelse til luftspenn over rv. 9 og om arbeidsvarsling når tillatelse foreligger.

Konsesjonærs kommentar: Innspillet tas til følge. Tiltakshaver vil avklare ansvar og koordinere nødvendige søknader med ansvarlig for nettilknytningen.

NVEs vurdering

NVE mener detaljplanen for miljø og landskap i utgangspunktet er en god plan. Konsesjonær har brukt tid og ressurser på å finne løsninger som er tilpasset terrenget, og som ivaretar de allmenne interessene i og langs vassdraget. Detaljplanen har blitt videreutviklet etter innspill fra NVE og høringsparter.

Villrein

Flere høringsparter peker på at hensynet til villrein ikke er tilstrekkelig ivaretatt i detaljplanen. Planen viser til vurderinger gjort i NVEs konsesjonsbehandling av Tveiteråni kraftverk. Disse vurderingene er nå ti år gamle, og det tas større hensyn til villrein i dag enn på 2010-tallet. NVE imøtekommer Statsforvalterens anmodning, og setter vilkår om at det skal opprettes dialog med villreinnemda før anleggsarbeidene starter. Dialogen skal bidra til at hensynet til villreinen blir ivaretatt i anleggsfasen for kraftverket.

NVE viser til den nye tiltaksplanen for Setesdal Ryfylke og Setesdal Austhei av 13.10.2026[2].

Myr

Planlagt rørgatetrasé må legges i myr langs enkelte partier. Under befaringen ble det påpekt at nøyaktig trasé ikke er avklart, men at denne bestemmes ved oppstart av anleggsarbeidene. NVE oppfordrer til å legge rørgate utenom eller i kanten av myra der dette er mulig. Samtidig vil det på enkelte partier være nødvendig å legge rørgaten i myra for å unngå større terrengjusteringer.

NVE vurderer de avbøtende tiltakene som beskrives i detaljplanen ift. arbeid i myr som tilstrekkelig, men understreker viktigheten av at det gjøres tiltak som hindrer drenering av myr.

Adkomstvei til kraftstasjon

Adkomstveien er planlagt fra Stavenesvegen og ned til kraftstasjonen ved Otra. Veien blir 380 meter lang, og får en bredde på 4 meter inkludert veiskulder. NVE viser til følgende forutsetning fra konsesjonen:

> «*Det skal i detaljplanen legges særlig vekt på å minimere terrenginngrepene i forbindelse med adkomstveien til kraftstasjonen og rørgatetraséen i myrområdene.*»

Etter NVEs vurdering utgjør tilkomstveien til kraftstasjonen et relativt omfattende inngrep. Vi ber om at konsesjonæren legg vekt på å optimalisere lanskapstilpassingen av tilkomstvegen. NVE vil ved inspeksjon på anlegget legge stor vekt på at tilkomstveien er gitt et best mulig landskapsarkitektonisk sluttresultat.

Arealbruk og istandsetting

Detaljplanen beskriver behov for et anleggsbelte på 20 meter langs grøftetraséen. NVE oppfordrer tiltakshaver til å minimere arealinngrepene så langt det lar seg gjøre, da det berørte området i stor grad er urørt natur. Det oppfordres også til at inngrepsgrensen

[2] Tiltaksplan for Setesdal Ryfylke og Setesdal Austhei villreinområde

legges inn i anleggsmaskinenes GPS, og/eller markeres fysisk i terrenget med f.eks. alpingjerder.

Jordsmonnet i tiltaksområdet er skrint og består i hovedsak av morenemasser samt myr- og torvjord. Under befaringen ble det påpekt at steiner med mose- og lavdekke bør legges til side for senere bruk ved istandsetting. Slike steiner må lagres med den patinerte siden opp og håndteres skånsomt for å bevare vegetasjonsdekket. Det ble også diskutert hvorvidt man kan legge tilbake forekomster av liggende, død ved av furu som forekom spredt gjennom tiltaksområdet.

NVE bemerker at detaljplanen har gode beskrivelser av hvordan vekstmasser skal håndteres, og hvordan området skal istandsettes etter arbeidene. NVE understreker likevel viktigheten av at vekstmasser ivaretas på en god måte, da området er svært skrint.

Begrunnelse for særskilte godkjenningsvilkår

Byggefristen for Tveiteråni kraftverk er **08.12.2026**. NVE vurderer at det gjenstår svært lite tid for å realisere prosjektet, gitt at man ved befaringen 12. oktober sto uten håndfaste planer for en eventuell overdragelse av konsesjonen. Grunneierne bekreftet at de selv ikke har kompetanse til å drifte et småkraftverk.

Detaljplanen skildrer oppstart i desember med avskoging og rigging, før arbeidet med adkomstvei og øvrige byggearbeider starter i april 2027. NVE påpeker at en gyldig byggestart i denne sammenheng vil være tyngre tekniske inngrep knyttet til det konsesjonsgitte anlegget, noe som også ble understreket på befaringen 12. oktober. Eksempelvis vil hogst langs rørgatetrasé ikke defineres som byggestart, da hogst inngår i grunneiernes råderett over egen eiendom.

NVE har forståelse for at vinteren kan forsinke deler av arbeidet, og at en forhastet prosess kan gi et dårligere sluttresultat. Eksempelvis kan vekstmasser bli blandet med snø dersom de graves opp vinterstid, noe som kan føre til at rankene flyter utover ved snøsmelting og dermed vanskeliggjøre istandsetting og revegetering.

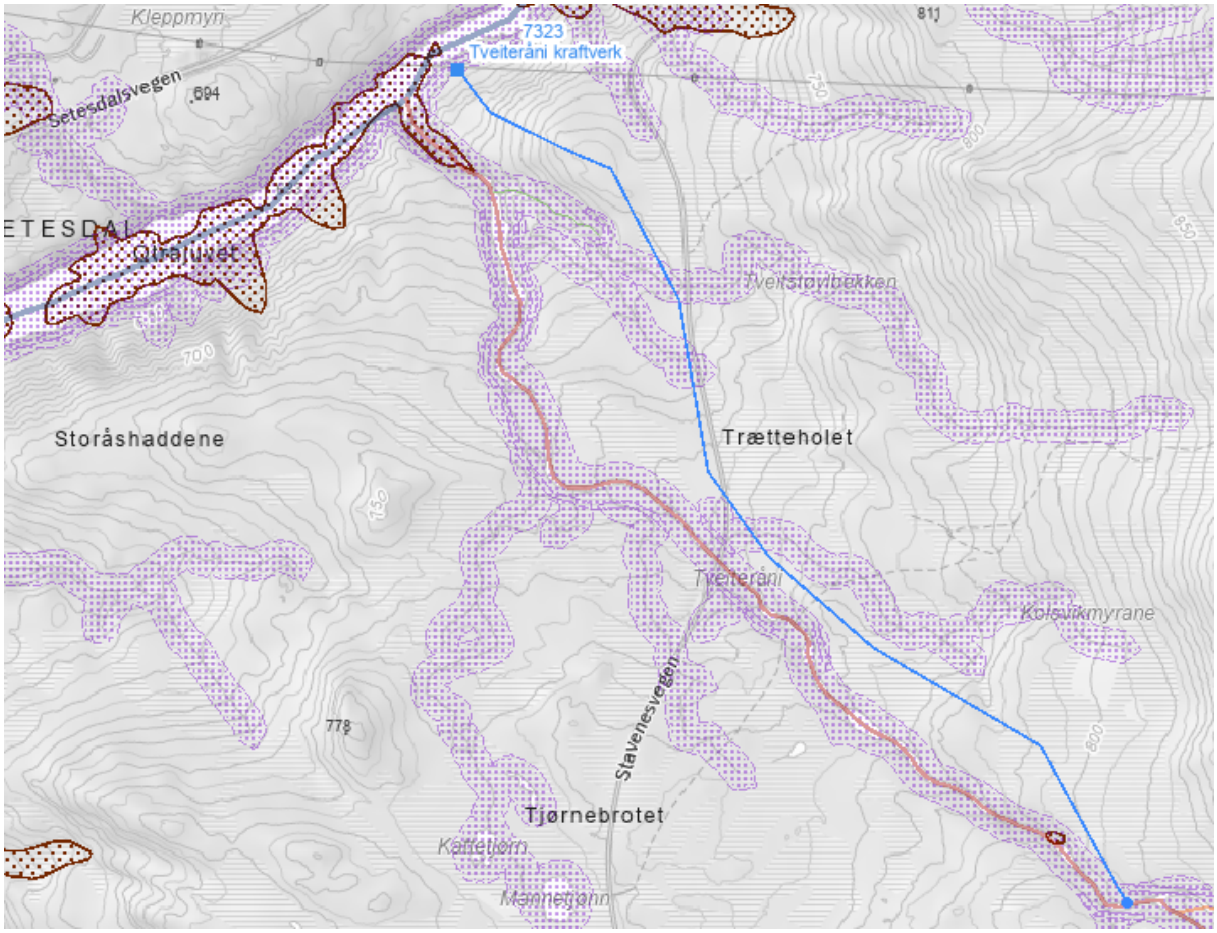
Likevel kan ikke arbeidet trekkes unødig ut i tid fra den konsesjonsgitte byggefristen. NVE setter vilkår om at konsesjonær skal sende dokumentasjon til NVE, som viser at anleggsarbeidet er satt i gang innen byggefristens (08.12.2026) utløp. Dokumentasjonen skal sendes til NVE innen 20. desember 2026, og beskrive anleggsarbeidene som er gjennomført. Det skal legges ved bilder som dokumenterer dette.

Vurdering av flom og skredfare

Søk i NVE Atlas den 19.10.2026 viser at tiltaksområdet for det meste er berørt av aktsomhetsområde for flom (Figur 1). Adkomstveien vil bli anlagt i aktsomhetsområde for snøskred. Det er også et lite parti med aktsomhetsområde for jord- og flomskred ved rørgatetrasé nær inntaket.

Detaljplanen beskriver at det er svært liten fare for skred eller steinsprang i tiltaksområdet, men kraftstasjonen ligger innenfor aktsomhetsområde for flom. Kraftstasjonens høyde og plassering har derfor blitt justert noe av hensyn til flomfaren. Dam og inntak er prosjektert til å tåle en 200-årsflom med 20% klimapåslag.

NVE minner om at det er konsesjonæren sitt hele og fulle ansvar å gjennomføre risikovurderinger og å gjennomføre nødvendige tiltak for å redusere eventuelle risikoforhold.

Figur 1: *Registrerte aktsomhetsområder for naturfare rundt Tveiteråni kraftverk. Aktsomhetsområder: Flom (lilla), snøskred (rødt) og jord- og flomskred (brunt). NVE bemerker at illustrert rørtrasé ikke viser eksakt trasé.*

Vurderinger etter naturmangfoldloven

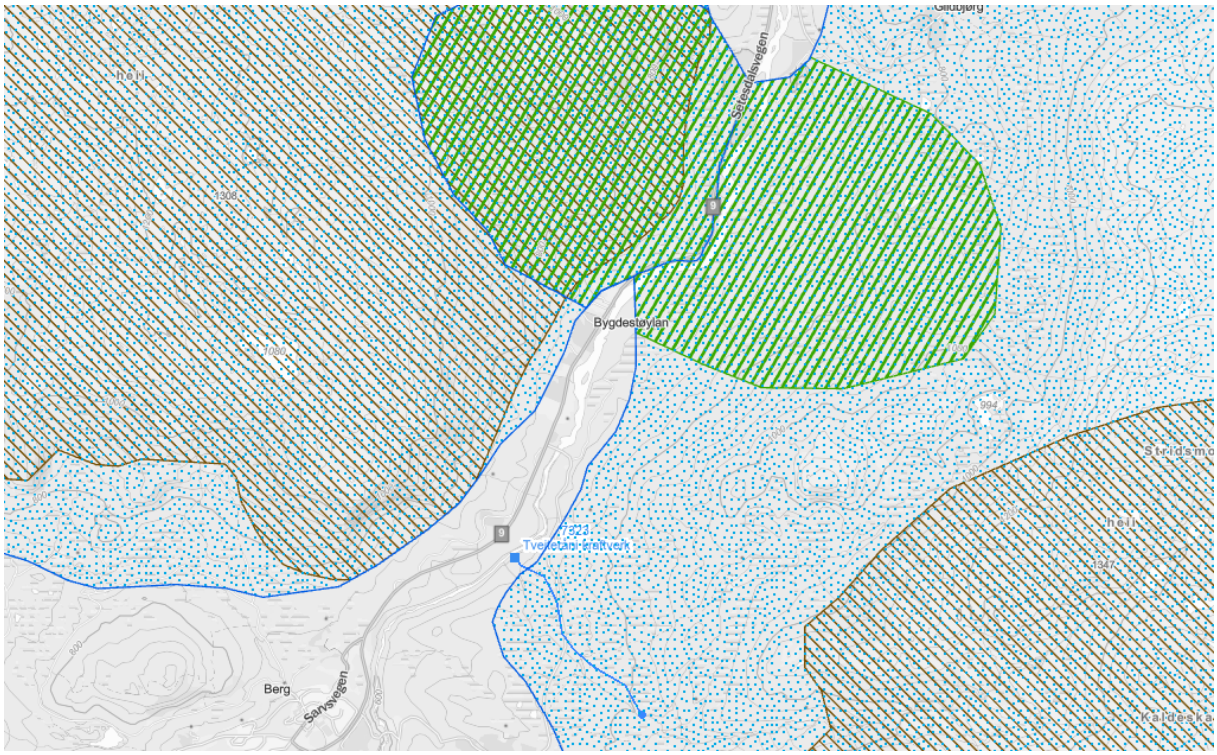
Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante bestemmelser.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i innsendt plan, høringsuttalelser og NVEs egne erfaringer. NVE har også søkt i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 19.10.2026. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak. NVE mener derfor det er tilstrekkelig grunnlag for å vurdere tiltaket og de virkninger det har på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at kravet til kunnskapsgrunnlaget etter naturmangfoldloven § 8 er oppfylt.

Influensområdet til Tveiteråni kraftverk berører villreinområdet Setesdal Austhei. Villreinen er oppført som nær truet [NT] på Norsk rødliste for arter (2021). Mer enn 90% av

den ville fjellreinen i Europa lever i Norge, og villreinen er en ansvarsart Norge er forpliktet til å ta vare på. Planene som foreligger, vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 gitt at det opprettes dialog med villreinnemda. Dialogen skal legge til rette for nødvendige avbøtende tiltak og eventuelle tilpasninger av anleggsarbeidet for å ivareta hensynet til villreinen i anleggsfasen.

NVE har også sett på virkningen fra tiltaket i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. I dag er riksvei 9 og en kraftledning i transmisjons-nettet (Holen-Rød, 420 kV) de tyngre tekniske inngrepene i området. Riksveien krysser en trekkrute for villreinen rett nord for Tveiteråni. Tiltaksplanen for Setesdal Ryfylke og Setesdal Austhei opplyser om at rv. 9 fungerer som en barriere mellom de to områdene, og mulighetene for utveksling er svært begrenset (Figur 2). NVE vurderer at en eventuell anleggsfase for Tveiteråni kraftverk ikke vil ha avgjørende effekt på villreinens bruk av trekkruten, men at nærliggende kalvings- og leveområder i Setesdal Austhei kan bli påvirket. NVE vurderer at dialogen med villreinnemda, med utarbeidelse av evt. avbøtende tiltak, vil bidra til å redusere påvirkningen på villreinstammen. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er blitt vurdert i henhold til naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke så stor at den blir avgjørende for vurderingen.

Figur 2: *Tveiteråni kraftverk, med villreinområdene Setesdal Ryfylke til venstre, og Setesdal Austhei til høyre. Trekkrute i grønt, leveområder i blått og kalvingsområder i brunt.*

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet. Føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 får dermed ikke anvendelse.

Etter § 11 og § 12 skal tiltakshaveren dekke kostnadene og benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Planen konkretiserer tiltak for å forebygge og begrense skade

på naturmangfoldet. Dette omfatter dialog med villreinnemnda for Setesdal Austhei for å avklare behovet for eventuelle avbøtende tiltak i anleggsfasen, samt å begrense arealinngrepene mest mulig og benytte de beskrevne metodene for legging av rørgate i myr. Kostnadene for dette dekkes av konsesjonærene.

Vurdering av arrangement for minstevannføring, krav om skilting og merking

Metoden dere har beskrevet for slipp- og dokumentasjon av minstevassføring er ment å oppfylle kravene i post 1 i konsesjonen. Dette er avhengig av at dere installerer og drifter utstyret riktig.

Vi setter krav til anleggets funksjon og godkjenner prinsippene for målemetode og slippløsning, men ikke valg av utstyr eller leverandør. Derfor må dere kunne dokumentere skriftlig for oss, at dere har kalibrert og kontrollmålt utstyret. For slipp av minstevannføring som måles direkte ved vanngjennomstrømming i rør er det spesielt viktig å påse at forutsetningene for at måleutstyret gir riktige verdier er oppfylt. Dette gjelder spesielt krav om rettstrekning på rør, fylt vannrør og laminær vannstrøm.

Dersom det viser seg at godkjent arrangement for slipp og dokumentasjon av minstevannføring ikke oppfyller krav som er satt i vassdragskonsesjonen, kan vi kreve ombygging, jf. vannressursloven § 59.

Allmennheten skal kunne kontrollere at pålagt minstevannføring er oppfylt. NVE veileder 3/2020 «Slipp, måling og dokumentasjon av minstevannføring» beskriver hvordan dette kan løses. Se mal for opplysningsskilt på våre nettsider opplysningsskilt (nve.no).

Forhold som dere må avklare før arbeidet kan starte

Plan- og bygningsloven

Dere må avklare med kommunen om tiltaket må ha dispensasjon fra gjeldende arealplan. Dette fordi det må være i samsvar med kommuneplanen sin arealdel og gjeldende reguleringsplaner. Dette gjelder selv om tiltaket har fått konsesjon, og dermed er unntatt fra byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven, jf. forskrift om byggesak (FOR 2010-03-26-488 - byggesaksforskriften) § 4-6 første ledd.

Dere må og sørge for at tiltaket blir gjennomført i samsvar med plan- og bygningsloven og tilhørende forskrifter. Dette gjelder særlig reglene i plan- og bygningsloven om tekniske krav (§ 29-5), og krav til produkt til byggverk (§ 29-7) med tilhørende deler av byggeteknisk forskrift. Disse gjelder så langt de passer for tiltaket.

Damsikkerhetsforskriften

NVE satte inntaksdam og vannvei for Tveiteråni kraftverk i konsekvensklasse 0 i vårt vedtak av 16.05.2025[3].

[3] NVE ref. 202507947-2

Naturforekomster, landskapsområder og kulturminner

Vi minner om post 3 om konsesjonærens ansvar ved anlegg/drift og post 6 om kulturminner som konsesjonæren må følge opp i forkant av og under anleggsperioden.

Privatrettslige rettigheter

Vi gjør oppmerksom på at konsesjonæren må sørge for å skaffe seg nødvendige privatrettslige rettigheter for utbygging og drift av anlegget.

Nødvendige tillatelser etter annet lovverk

Før anleggsarbeidet starter må konsesjonæren innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk. Luftspenn over rv. 9 må omsøkes til Statens vegvesen. Eventuell hogst av kantvegetasjon må omsøkes til Statsforvalteren i Agder.

Det skal sendes inn dokumentasjon til Bykle kommune når anlegget er ferdig bygd

Når anlegget er ferdig bygd, skal dere sende kartdata i egnet format med alle fysiske anlegg til Bykle kommune, slik at kartdata kan gjøres tilgjengelige på en enkel måte, jf. byggesaksforskriften § 4-6 femte ledd.

Klageadgang
Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Mari Hegg Gundersen
seksjonssjef

Randi Holme
fagleder

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Mottakerliste:
Knut Torstein Nordhasli

Kopimottakerliste:
STATENS VEGVESEN
BYKLE KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I AGDER
AGDER FYLKESKOMMUNE

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs - epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.
Du kan anmode om utsatt iverksettelse av vedtaket	Du kan anmode om at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Klage på vedtak om samtykke til ekspropriasjon har utsettende virkning, med mindre det er truffet vedtak om noe annet.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32, 36 og 42.